

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Antunovits János.

* 1815. † 1888.

Vorsan élő, még gyorsabban felejtő korunkban alig emlékeznek a jelesülkre sokan; jóllehet még két évtized előtt is vezető szerepet játszott e vármegyében. Hogy egyebet ne említsünk, ő volt az 1848-iki 16. törvénycikk alapján, az 1861. év elején Bács-Bodrogh vármegyében megszűntetett szerb vajdaság folytatásául felcsillant alkotmányos rendszernek ideiglenes alispánja. Ugyanis, midőn 1861-ben február 6-án az új vármegyei képviselőt összeült a közgyűlést megnyitni kellett: egyszerre minden torok Antunovits János kalocsai kanonok nevét éljenezte és egész az 1861-ik évi február 21-én tartott tisztújító szék megalakultáig ő elnökölt a közgyűlésen a vármegye közbizalmából.

E férfiú nincs többé!

Antunovits János, kalocsai kanonok, választott bosonai püspök, szombaton hosszúságú szenvedés után, Kalocsán bevégezte pályafutását.

A boldogult 1815-ben június 19-én született Kunbaján s 1838. október 8-án szenteltetett pappá, mely időtől kezdve kaplankodott egy évig, mert már 1839-ben bevitték az érseki udvarba, mint iktatót. Az aulában alig töltött 3 évet, mert a boldogult Rudics báró, mint kegyur, meghívta az almási plébániára. Itt töltötte el férfikorának javát, egyházi és polgári téren egyiránt jeles szolgálásokat téve azon körnek, melybe a gondviselés vezető férfiú gyanánt állította. 1851-ben kerületi esperes lett, 1859-ben a kalocsai székes főegyház kanonokjává léptetett elő. 1863-ban apát, 1866-ban bácsi prépost, 1876-ban bosonai választott püspökké nevezte ki a királyi kegyelem.

Tevékenyebb pályát kevés egyházi férfiú folytatott vármegyénkben. Mint almási plébános nem hiányzott egy hazafias gyűlésről sem és ott az ügyek intézésébe tekintélyes egész súlyával befolyt. Még kanonok korában is le-lerándult a vármegyei zöld asztalhoz.

Élemedettebb korában kedvenc ideája lett a bunyevác katolikusoknál civilizációja. E végre oly áldozatokat hozott pénzben és munkában egyformán, hogy azokkal hálásabb téren nagy elismerést is nyerhetett volna. Bunyevacki i sokacki Novine címmel, majd ismét Bunyevacka Vila címen lapot indított s felhalmozott abban mindent, amit ésszel és pénzzel megszerezni lehet; küldötte ingyen is mindenkinek, aki jelentkezett, de állandó olvasókört nyerni, vagy a kiszemeltekre hatást biztosítani nem sikerült. Ezután a nevezett népek ismert vallásosságára támaszkodva, népszerű homiletikai munkákat írt és azokat rengeteg nagy kötetekben saját költségén kiadta s ingyen osztogatta.

„Bog csovikom“ és „Csovik z' Bogom“ című homilái egy-egy miscskönyv alakjában jelentek meg. Utánuk „Naputak“ címen oly könyvet adott ki, mely azoknak szólt, „akik kísértetet éreztek magukban nazarénusokká lenni.“ E munkák az akkoriban túlzólag emlegetett hazafias jelszavak hatása alatt oly vélelmet keltek, mintha Antunovits panszláv ideákat táplálna. Ezen föltevést csekély részünkről határozottan hibásnak és indokolatlannak kell minősíteniünk és a közvélemény idegességének rovására írunk. Mert hiszen ha ő az ereibe szorult vér hatása folytán és egy, magában nemes, fiksza idea szolgálata közben külön irányt inaugurált is: ő mögötte már akkor egy hosszú nyilvános pályának keltezőleg kitöltött vallomási iver állottak, melyeknek megtekintése után ezen föltevést kockázatni nem lehet. E részben egy olyan ünnepélyes aktusra utalhatunk, mint az 1861-iki első vármegyei restauráció. Ezen alkalommal, mikor az új főispán, id. báró Rudics József, Bács-Bodrogh vár-

megye illestermébe belépett, mint ama közgyűlésnek elnöke imigy szólalt meg Antunovits:

„A történelem, mely a nemzetek multját a jelen ivadék szemé elé tartja, az isteni gondviselés titkainak mintegy polgári revelációja; ebből olvashatják ki a közélet bölcsei ama hatalmas Urnak, ki a mindenségnek korlátokat szabott, nemzetünk iránti akarátját. Ha én a magyar nemzet történetének nagy könyvébe tekintek, úgy találok, hogy e nemzetnek, melynek ezer éves történelme a egyévezredes örömei s fájdalmai vannak, az európai állam-testületben nagyszerű hivatása vagyon; mert nagyszerűek voltak küdelmei, iszonyuak fájdalmai. Ezek egyfelől edzették erejét, másfelől az önfeláldozásban s önmegtartásban megfegyelmézték.“

Ezután a történelem átfutásával jelezvén nemzeti nagy küdelmeinket, így folytatja:

„Akarjuk hinni, hogy 1860. évi október hó 20-a a szabadságért vívott fájdalmas harcok záró napja. De mennyi vért és vagyont kellett áldozni, hogy mi is a megyében a szabadság fölviruló napját a magyar szent koronának ege alatt derülni lássuk. Örök hála a nemzet amaz újabb ivadéknak, a mely a magyar szabadság küdelmeiben vért és életét áldozta; e nemzet leányai tartásuk kötelességüknek a szeretet és tisztelet babékoszoruját hálás kebellet sirjaira fonn. E megyének számos családai vannak, kiknek fiai a szabadságharcban elvértek, vagy börtönükben elhervadtak, vagy messze számkivetésben szíveik jó megtörtek. Itt ez ünnepélyes pillanatban mondjunk áldást emlékükre. A nemzet papjai pedig kérjék a nagy Istent, hogy óvja meg a kivivott szabadság szilárd alapját, a közérkölesiséget és annak legbiztosabb őret, a szep-lőtlen magyar hazafiságot.“

Aki így beszél, azt panszlavizmussal gyanusítani kíméletlenség. Egyedül az magyarázza meg fenti tetteit, hogy ő az elhanyagolt és tényleg foszladozó félben levő — mert intelligencia és irodalom nélküli — bunyevác nemzetiséget passzióval kultiválta. De ezt mindenkor hazafias szellemben, vagy legalább a hazafiaság sérelme nélküli formában intézte. Sőt élete utolsó éveiben egy nagy munkán, a keresztény szlávok történetén, dolgozott, melyben öngazolásaképp előbbi munkálkodását egy tudományos elv szolgáltatába kívánta illeszteni. E tervének véget vetett a halál.

Ravatalát az örökség örökönyeitől csillagó szemű rokonok nem állhatták körül, mert életében a pazarlásig jótékony volt. Legalább 200 bácskai (főképp bunyevác) fiu köszöni nagylelkűségének kiképzését. Minden hazafias és jótékony gyűjtésnél őt szerepelt az ő neve, de csak N. N. cím alatt és rendesen a legnagyobb összeggel. A zombori apáca-zárdára adakozó N. N. jegy alatt is az ő 400 forintért vagyunk hálásak. Ez volt az ő rendes módszere: adni és elbujni.

Másik nagy erénye volt, a meggyőződésnek törhetlen következetessége. Az ő állásában szokatlan bátorsággal adott kifejezést meggyőződésének nemcsak lefelé, hanem fölfelé is.

Megemlítendőnek tartjuk még, hogy mint a kalocsai főkapitálnak megbízottja, az urbéri egységeket az illető községekben ő létesítette, még pedig oly példálán jóakarattal, aminőre messze földön nincs eset. Ime a nagy néparbat!

Benne a kalocsai főkapitán legidősebb kanonokját és nagyprépostját gyászolja, a közművelődés pedig egy oly férfiut veszít, aminő hasonló szerénységgel egy században tán egyszer születik. Ha már őt elvesztettük, éljenek közöttünk erényei!

Csavargóinkról.

Alig mult egy két-hete, hogy a lakás és foglalkozás nélküli csavargók megrendszabályozására szolgáló országos intézkedés haladéktalan megszüretésének szükségességével e lapok hasábjain is behatóan foglalkozánk; és ime már is azon szomorú elégtételben részesülünk, hogy felszólá-

lásunkkal majdnem egyidejűleg maga a fővárosi közigazgatási bizottság is szükségesnek találta ugyanezen kérdést napirendre kitűzni.

Erre alkalmul szolgált Turók János fővárosi főkapitány véleményes jelentése, melyben részletesen kifejtette nézeteit a fővárosban, különösen most a téli hónapokban üzött óriási mérvű utcai koldulás és csavargás lehető megszüntetéséről. Tette vala pedig ezt azért, mert a főváros közbiztonságát ijesztő módon veszélyeztetik azok a sötét alakok, kik este későn, reggel korán a nyomortól, a hidegtől üldözve, megszólják az utcán az embereket. Nincs nekik sem hazájuk, sem tanyájuk, nincs betevő falatjuk, mert keresetük nincs. Felébred bennük az állati ösztön, mely a ragadozókat a zsákmány után sarkalja és amit szép szóra meg nem kaphatnak, erőszakkal elveszik. Kezdik a koldulással, folytatják a lopással és végzik a rablótámadáson.

Sütöten fest e kép, de való! Koldulás, lopás, rablótámadás együtt jár olyanoknál, kiknek hazájuk is, tanyájuk is, sőt betevő falatjuk is lehetne, ha dolgozni akarnának! . . . Tudunk oly eseteket, amidőn a csavargó tavasz nyitáival, téli menedéket nyújtó helyéről kirepült, mert a bucsut vagy vásárt tartó helyeken való csavargás édebb vala, mint a favágásnál a fűrész és fejsze forgatása.

Es miben keresi és miben véli fellelni a főváros főkapitánya a koldulás és csavargás főokait? A főváros területén tényleg létező humanitárius intézmények elégtelenségében; a csavargás megfékezésére szolgáló törvényes eszközök hiányában; a kerületi elüljárók lanyhaságában.

A fentiek kapcsán legyen szabad e tárgyban az általunk más alkalommal már mondottakon felül még a következőket tisztelettel megjegyezni és azon kiváló férfaink becses figyelmébe ajánlani, kik ezen égetően sürgős kérdésnek mielőbbi megoldására állásuk és hivatásuknál fogva legelső sorban kötelezvék.

1. Lokális, helyhez kötött intézkedés, legyen az bár még oly mélyen ható is, e bajon gyökeresen nem segíthet. A főváros főkapitányától ugyan rossz néven nem vehető, hogy ő első sorban is a fővárosra irányozza figyelmét, a magyar állam egyéb törvényhatóságaira bizván azután az általa nyújtott példa után való haladást. Tisztelettel kijelentjük azonban, hogy minél szűkebb körre szorítják a főváros és környéke területén az utcai koldulás és csavargás lehetőségét, annál nagyobb mérvben fogja a csavargók közveszélyes hada a vidéket ellepni; mely hadjárat a vidék lakóira annál veszélyesebb leend, minél kevesebb eszközeivel rendelkezik ez a személy- és vagyonbiztonság érdekében. Hisz köztapasztalás bizonyítja, hogy már eddig is a csavargók zsarolásának és gorombáskodásainak mintegy zsákmányul vagyunk oda vetve, s mi lesz, vagy mi fogna lenni még csak akkor, ha a csavargók ezen pusztító árja a fővárostól ugyan elfordították, de a provincia lakóira egész vehemenciájával zúdították?

2. Üdv és siker csak országos, egyöntetű, szigorú és következetesen alkalmazott intézkedéstől várható. Miként Ausztriában, a német birodalomban és minden művelt államban a csavargók, Landstreicherek ellen a büntető törvénykönyv paragrafusait alkalmazzák kéréletlenül; így kell ennek nálunk is lenni okvetlenül; és csakis így fog a csavargók száma jelentékenyen apadni ez országban is, melynek lisztexportját gátolják a bohémek, de nagylelkűségét oly készséges szíveséggel és szíves készséggel veszik igénybe az e fajtájú népségek. Merem hinni, hogyha e csavargók egyszer észreveendik, miszerint ez országban is a mult hagyományával szakítva, nem helyenként, hanem mindenütt és nem egyszer-másszor, hanem mindenkor a törvény teljes szigorát alkalmazzák ellenük, majd ők is kedvüket vesztik a csavargástól. Saját koldusairól és szegényeiről gondoskodják pedig minden község; de azoknak is meg legyen tiltva a csavargás. Hisz ha minden község saját szegényeiről

gondoskodik, a csavargás és koldulás szükségé fenn sem foroghat.

3. Való igaz, hogy a csavargók ellen eddig alkalmazott büntetési mód nem a csavargáshoz való hajlam megtörésére vezetett, mint inkább annak fejlesztésére szolgált; barátságosan melegített szobában rendszeres étkezés mellett, a hason-szörűek élvezetes és tanulságos körében gyorsan tüntek a bezártság kellemes napjai, melyek után sokan epedve visszasóhajtottak. De tessék csak hetenként többször hőjjel szigorított vékony kosztra szorítani e kényelem után epedő urakat és ne rettegjünk a szótól, jó apa módjára a testi fenytéket alkalmazni, én hiszem, hogy igen kis számra fog zsugorodni e hajléktalanok és éhen-kórászok serege. Ha már közöltségen kell őket tartani, tegyenek is valamit a közjó érdekében, kenyérkeresők érdekében; alkalmazzuk őket a közmunkánál... rövid idő múlva tiszta leend ez ország, miként Augias istállója... csak hogy Herkules kell oda is.

4. Keresztény felfogást tanusít és a szeretet vallásának szellemében jár el az, ki az emberi-séget sújtó nyomor enyhítésére humanitárius intézmények létesítésén buzdító szóval és követésre méltó példával fáradozik. Én azonban — lehet, hogy tévedek — ebben is mértéket akarék tartani, mert félek, hogy sok családfentartóban a szorgalmat és takarékossgot teljesen kiirtaná, ha tudná, hogy hátrahagyandott családtagjairól amennyi gondoskodva van, államilag vagy társadalmilag. Ez azonban nem zárja ki, hogy a szenvedők iránt tegyünk amennyi tőlünk telik. De a csavargást minden áron meg kell szüntetni.

Álljon e megye a csavargás megszüntetésére célzó országos törekvés élére. L. M.

Hirek.

Topolyai szolgabíróvá, főispán ur önméltósága Könyg Gábor szabályai szolgabírót helyezte át.

A miniszter közönete. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter fővárosi Ráczy György kulai földbirtokosnak Kula, Topolya, Kis-Hegyes, Feketehegy, Ó-Verbász, Kucura és Torza községek népiskoláinak tanuló-javára tett 3500 arany frankból álló alapítványáért, elismerését és köszönetét nyilvánította.

Az adai postamesteri állásra pályázat van hirtetve.

Topolyáról értesítenék bennünket: Tövisi Ráczy György kulai földbirtokos ur ismeretes iskolai alapítványának ez évi részlete, 200 frank aranyban helyben f. évi január hó 11-én ünneplésen osztott ki. Radmetzky Ferenc községi jegyző, Lörm József községi bíró, főt. Böbies Károly plébános, Bodrogh Mór, dr. Hadzsy János, Pastyik Elek és Apró Pál urakból álló bizottság a jutalmak kiosztását az összes iskolában személyesen eszközölte. Az ünneplés pedig emeltetett azáltal, hogy főt. Böbies Károly plébános ur mind-egyik iskolában buzdító szavakat intézett úgy a kitüntetett mint a többi nevelkedőkhöz, serkentvén őket szorgalomra és jó viseltet, valamint kiemelte az adakozó gyermek- és tanítványbarát nagylelkű és hazafias tettét. És méltán várható egy olyan célszerűen kidolgozott és véghez vitt jótétemény eredménye, amely azonosítvül, hogy a szegénysorsú tanulókat anyagilag támogatja, tanuló ifjúságának szorgalmasabb iskolalátogatásának és jobb erkölcsi magaviseletében fog nyilvánulni. Az ösztöndíjakban részesült tanulókat a következők: A róm. kath. fiutandóban: Takács József, Sinkovics József, Illés Károly, Pásztor Pál és Fekete József; a róm. kath. leánytandóban: Fabó Erzsébet, Beeskei Katalin, Sáfár Verona, Vajó Borbála és az izz. iskolában: Beer Mór és Schönfeld Armin. Az előbbi tíz egy-egy 20 és az utolsó egy darab 10 frankos aranyt kaptak, a melyet tek. dr. Hadzsy János ur adományozott. A zsidó iskolában Lévai Izor tanító a növendékeket munkára és emberszeretetre intette és a nemesszüvű adományozóknak köszönetet mondott.

A kiszácsi pappör vége címen közöltük multkor, hogy mily ítéletet hozott az illetékes egyházi törvényszék. Ama közlést egyik érdekelt féltől kaptuk és most egy másik érdekelt fél nem találja ama közlést kifogástalannak. Az igazság kedvéért itt újból közöljük az egyetemes konzistorium, mint hatodikü bíróságának Pozsonyban 1887. dec. 15-én tartott ülésében hozott ama végzést, mellyel a bányakerületi törvényszéknek, mint másodfokú egyházi bíróságnak 1887. szept. 20-án Budapesten hozott ítéletét indokainál fogva, helyben hagyta. A helyben hagyott ítélet szó szerint így hangzik: A békési ev. esperességi törvényszék mint első bíróság fenti keletű ítéletének részbeni megváltoztatása mellett és az állítólag a kiszácsi egyházközség által beadott felebbzés mellőzésével, Steltzer Frigyes, hivatalától és fizetésétől felfüggesztett kiszácsi lelkész a „Személyes kérdésben” című 3. alatti rőpiratban a felsőbbjei iránt köteles tisztelet megsértése és jó hírneve kisebbítése által, valamint lelkészársainak sértő megtámadása által elkövetett vétségben vétkesnek kimondatik s büntetesképen az eljáró törvényszék elnöke által eszközölt irásheli feddésre, ezen ítélet rendelkező részének a pozsonyi „Evang. Egyház és Iskola” című lapban Steltzer Frigyes költségén ugyancsak az eljáró törvényszék elnöke által eszközölt közértesítési eljárása, továbbá felaperesi ügyész Haviar Dani részére 70 ffrt perkötség, az illetékes elsőbíróság tagjai, névszerint Zsilinszky Mihály részére 25 ffrt, Jeszenszky Károly részére 15 ffrt, Sárkány János részére 15 ffrt, Tavasz János részére 15 ffrt, Úrszinyi János részére 15 ffrt költség s eljárási díj egy a másodbíróság egyházi tagjai, névszerint Dolcsall Sándor, Schranz János és Scholz Gusztáv részére egyenként 5—5 ffrt eljárási díj 15 nap alatti, különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetésére ítéltetik. A közkeresetben emelt többi vádak alól Steltzer Frigyes felmentetik, hivatalába s fizetése élvezetébe

visszahelyeztetik s a hivatalától felfüggesztése óta visszartartott fizetéséhez való joga megállapítatik.

Az adai izr. nöegyvetet elnökévé dr. Engelmann Zsigmondé választották meg.

Névváltoztatás. Stern Károly, kishegyési illetőségű, szabadkai lakos, vezetéknévének „Csillag”-ra kért átváltoztatása. belügyminiszteriami rendelettel megengedtetik.

A hivatalos fordítások közvetítése és a fordítási díjak megterítése ügyében a belügyminiszter körreleletet bocsátott ki, melyben az 1869-ben e tárgyban kiadott rendelet némely feledésbe ment intézkedéseit eleventi föl s a követendő eljárást újabban és tisztesen megjelöli. A körreleletből kiemelendők tartjuk, hogy a fordítási díjakat mindig a megkereső hatóság viseli, a mennyiben tehát ezen fordítások a közszolgálat érdekében és hivatalos használatra kértnek, a díjakat mindig az illető hatóság fizeti s azok a fél által esupán abban az esetben térítendő meg, ha a fordítás a fél egyenes kérésére, illetőleg az ő magánhasználatára lett volna eszközölve. A hatóságok, a miniszterelnökségben felállított központi fordító osztályánál, a fordításokat mindig csak az illető szakminiszterium közvetítésével rendelhetik meg. A magyarországi hatóságok és a horvát-szlavon hatóságok egymás közt levelezésére nézve az a 1868. 30. t. c. szabványai az irányadók. Az ezen törvényeikk által megállapított viszonyosság elve, nemcsak az idegen szövegű megkeresések elfogadása és elintézésére, hanem a fordításokból felmerülő költségek viselésére is határozottan mérvadó. A fordítási díjak viselésére is kiterjedő viszonyosság elve szigorúan szem előtt tartandó. A hatóságok által kért és a központi fordító osztály által eszközölt fordításokért járó díjak mindenkor az illető vármegyeinek vagy városnak irodai szükségletek fedezésére szánt javadalmazásából fedezendő, akkor is, ha az árvászkék kérte a fordítást, miután az árvászkéknek erre alapja nincs. A fordítási díjat még akkor is a fordítást kérő hatóság tartozik a fordítás vétele után azonnal felterjeszteni, ha a fordítás más hatóság vagy magán személyek érdekében történt volna. Végül kijelenti a miniszter, hogy a központi fordító osztály által eszközölt fordításokért felszámított díjak elengedése irányozott kéréseknek hely soha sem adható.

Az adai képviselőtestület a következőkép alakult meg: első bíró lett: Kelemen János, második bíró: Hernes Ferenc, adópénztárnokoknak Esztergomi Sándor, közs. pénztárnokoknak Beslin Milos, városgazdának Lélek Károly, rendőrbiztosnak Bíró János, esküdteknek Varga István és Vuits Blagoja választották meg.

Hímen Vettük a következő családi jelentést: Fernbach Bálint és neje, szül. Will Anna, ugy. özv. alföldi Flatt Endréné, szül. Sopron Sarolta örömmel tudatják gyermekeiknek, Fernbach Angélának, és dr. alföldi Flatt Viktor köz- és váltófőgyvednek, megtörtént eljegyzését. Zombor és Ujvidék, 1888. január hó 1-én.

Árverés. Dimitrievits Anna 3250 ffrta b. ing. február 2. 0-beese.

Hímen. Léh Jakab, filipovai tanító, jegyet váltott Szendy Fábán, temerini nyug. tanító, szép és kedves leányával Irnávával.

Eljegyzés. Sztolitsis Márton, bács-almási tanító; jegyet váltott Csimesek Zsófiával, Csimesek Nándor apatini tanító kedves leányával.

Fizetéseleptelenség. Neskovies János újvidéki cég bejelentette fizetéseleptelenségét. Passivaának összege meghaladja az 50,000 ffrtot. Minthogy az adós vagyonát rokoniál által lefoglaltatta: az újvidéki törvényszék Neskovits Jánost letartóztatta.

A petrovszellői hitelegyet e hó 19-én tartja első közgyűlést. Zárszámadásában 100,656 ffrt 45 kr. vagyon, 11,590 ffrt 32 kr. nyereséget mutat. A kezelés kifogástalan s ehhez képest az egyetel iránt a közbizalom egyre növekedik. Egy negyven forinttal befizetett részvény után, dacára, hogy a tartaléktőke 10% helyett 25%-ot kapott 5 ffrt.

Zentán egyik lap per kendék így fenyegeti azokat, akik a felsőhegyi templomra nem adakoztak: „Isten irtalmától várhatunk kegyelmet talán kendtek, de tőlünk kiméltet nem várjanak, mert az adakozást megtagadókat is közhírre fogjuk tenni.” Emlekeztetnek e sorok annak a megyei legénynek a nyilatkozatára, aki mikor még kötéllal fogták a katonát, Szivacrol vasban két dezentort hozott s úgy jelentette be őket a vicepáinak: Nagyságos uram önkénteseket hoztam!

Megfagytott. Karakus Márkó, a pálinkás putrik e mindennapos alakját, szombaton reggel a park mellett megfagyva találták. Közölkésgen temettetett el, — mint hajdan a nagy emberek.

Álmásról írják: Mult évben először volt szerencsénk selyemgubóeváltó állomással bírni, a melynek tapintatos vezetői Raicheld Adolf és Sterk József urak voltak. Már ezen első esztendőben is ezen állomás 17,630 kiló gubót váltott be és ezekért 18,490 ffrt 42 krt fizetett ki. Ezek alapján alapos kilátásunk van, hogy Álmáson ez idén szintén oly állomás létesül, amennyiben az újvidéki selyemgyártás felügyelőség annak idejében a fenti urakat újolag felkérte, miszerint ezen teendőket újolag vállalják el, a kik tavaly is — díeséretökre legyen mondva — ezen állással járó terheket inkább az ügy érdekében és hazafias áldozatkészségéért vállalták el, mint az anyagi haszonért. Meg kell említenem, hogy városunk elöljárósága is ezen ügyet erősen pártfogolja. A bevéltáshoz szükséges helyiségeket ugyanis ingyen engedte át az állomának. Ebben nem esékély érdeme van minden jóért buzgólkodó jegyzőnknek, Arnold Antal urnak. De a vidékünk központot képező városunkban szükséges is ezen gubóeváltó állomás, mert itt a selyemgyártás felől fogja mulni a mult évi eredményt és állandó keresetnek ígérkezni lenni.

Csöndnyitott Braun J. (Johanna) újvidéki lakos ellen, csöndbízott dr. Gedeon Albert törvszéki bíró, tömegmondnok Papik József, het. határidő febr. 8.

Hímen. Szentiványi Joó Julia és Scherer Fábán törvényszéki jegyző Szabadkán, jegyesek.

Táncmulatság. A csantavéri „Polgári olvasókör” e hó 12-én saját könyvtára javára a helybeli nagykoesma termében igen szépen sikerült táncmulat tartott. A teremben az ajtók, ablakok, képek, továbbá a csillár, nemzetiszínű fátvóval voltak díszítve, melyek nemcsak szép izlésről, hanem egyszerűsmdnt magyar érzésről is tanuskodtak. A táncmulalom 7 órakor vette kezdetét, a topolyai cigánybanda közreműködése mellett. Már 9 órakor tömve volt egy a táncterem, mint a mellette való kaszinói két helyiség is. A többséget a polgárok

színe-java képezte, de az intelligencia sem hiányzott. Akár merre ment az ember mindenütt csak jó kedvvel találkozott. A táncteremben jó zene mellett a fiatalabb generáció raktá fíradhatatlanul, míg az idősebb egyének, hogy ezért az élvezetért kárpótolják magukat, a kaszinói helyiségbe húzódtak és ugyancsak járta ám a magyarádi, siller, újfehér, ófehér. Utóljára meg (nyilván azért, mivel a lövöldözés tiltva van és hogy ezt a rendőri tilalmat kijátszák) a pezsgős palackok durrogásait hirdették a nap örömet. A vigasság lankadhatatlan jó kedv mellett kiválósn kiviradtig tartott. — A könyvtár javára felírfizettek: főt. Páncsich Jakab 2 ffrt 50 kr. Tiborfi Kálmán 2 ffrt, Julász Antal 2 ffrt, dr. Békéffy Károly 1 ffrt 50 kr, Rekvényi János 1 ffrt, Hajdú Károly 1 ffrt, Basch Albert 1 ffrt, Basch Hermann 1 ffrt, Sinkovits Antal 1 ffrt, Dekker Ignác 1 ffrt, Matuska István 50 kr, Ernyes István 50 kr, Rex Adolf 50 kr, nt. Dölösy Jenő 50 kr, Dér József 30 kr, Veréb Imre 20 kr, Matuska Károly 20 kr, Németh Mihály 20 kr, Bácsovics Imre 20 kr, Dér Vilmos 20 kr, Tóth Ferenc bagi 20 kr, Földi Mátyás 20 kr, Sinkovits András 10 kr, Csik István 10 kr, Kiss Mihály 10 kr, Sinkovits Pál 10 kr, Vinczer János 10 kr. Összesen: 18 ffrt 20 kr. A könyvtár javára fordítandó tiszta nyereség: 44 ffrt 20 kr. — A t. felírfizetők az olvasókör nevében fogadják e helyen köszönetünket, a rendezőség pedig buzgó fáradozásáért elismerésünket. Továbbá tartozom megemlíteni, hogy az izletes étek, jó italok és pontos kiszolgáltatás Zsigmond János nagyvendégülösgnek becsületesre válik.

Halálozás. Artinger Ferenc, topolyai szolgabíró e hó 13-án meghalt. Temetése e hó 14-én nagy részvét mellett ment végbe.

Tisztújítás. A f. hó 15-én megtartott izr. hitközségi választások eredménye: Elnök: Roheim Károly. Képviselők: Perlesz Adolf, Grosz Samu, Goldstein Armin, dr. Sági Samu, Spitzer I. B., dr. Bruck Armin, Koralek Armin, dr. Patay Armin, Deusch Sándor. Iskolaszéki tagokká: Weidinger Sándor, Schön Adolf, dr. Molnár Gyula, dr. Bruck Armin, Hollender József. A választás élénk érdeklődés közt folyt le, és csak 7 órakor ért véget.

Beküldetett. Jó lenne, ha a helybeli postahivatal főnöke közegét arra figyelmeztetné, hogy a levelező lapokat csakis azon oldalon, melyen a cím létezik, bélyegeznék le, ne pedig a szövegben, mert így gyakran olvashatanná válik. Továbbá a főpostai levélgyjűjtő szekrényben a levelező lapok gyékran meg akadnak, és csak akkor eszszaknak le, ha befűjnek, miután nem mindenki rendelkezik jó tudóvel, kívánatos lenne a bajon minél előbb segíteni.

Közzgyűlés. Zombor sz. királyi város törvényhatósági bizottsága 1888. évi január hó 17-én délelőtti 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Az ártéti kút 300 méteren túl fűrásra iránti intézkedés. Kelt Zomborban, 1888. évi január hó 16-án. Dr. Csíhás Benő, polgármester.

Hírdetmény. Az egyenes adók 1888. évre vonatkozó kivételeinek tárgyában 1887. évi október hó 26-án 57696. sz. a. kihozsájított pénzügyminiszteri körrelelet alapján, felhívattak a város polgárai, miszerint az 1883. évi LXVI. t. c. 13. §-a értelmében a föld- és házbirtokot terhelő kamat- és életjáradék tartozásokat, folyó évi január hó 31-ig annál is inkább vallják be, mert az elkésve beadott vallomások figyelembe vételini nem fognak. A bevallásokhoz szükséges nyomtatványok a városi adóhivatalnál díjtalanul szereshetők be. Zomborban, 1888. évi január hó 10-én. Thurszky Jenő, adóügyi tanácsos.

Ajánlkozás. Egy intelligens fiatal nő ajánlkozik házvezetőnőnek, vagy még inkább, előkelő gyermektelen idősebb házaspárhoz felolvasó, vagy társalgómű minőségben, hol a gyermek helyét pótolná. Fizetés nem annyira, mint inkább szelíd, emberies bánásmód kívánatik. A többit megtudhatni a Szerkesztőségénel.

Apatinból írják: Folyó hó 11-én az apatini erdőgondnoksághoz tartozó Gaja erdőrészen nagy hajtó vadászat tartatott. Jelen voltak mint vendékek: Széchenyi József törv. elnök, Dobák Béla kir. ügyész, Jerkovics Antal törv. bíró, Ambrózióvics testvérek, továbbá az apatini erdészeti hivatal. A vadászat reggel 10-től délután 3 óráig tartott, mely után az egész vadász társaság Császár Ignác gájai erdővéd lakásában magyarsan megvendégeltetett. A vadászat eredménye 25 darab nyúl és 2 gyönyörű példány róka volt. — Folyó hó 12-én reggel az apatini erdőgondnoksághoz tartozó Petres nevű részben, egy megszégett szarvas fogatott el.

Hírdetmény. Miután a bácsi tiszaí armentesítő társulat védgátját általában nagyon alacsonyok és keskenyek, padkával csak igen kevés helyen vannak eláttva, a társulat, a közmunka- és közlekedésiügyi m. kir. miniszteriumnak rendelkezése folytán a mohol-petrovszellői és a petrovszellői-becsei öblözetek védgátjainak kiépítése céljából szerkesztett és a szegedi m. kir. f. magy. mérnöki hivatalnak, f. évi január hó 5-én 1452. ex 1887. szám alatt kelt véleménye szerint nem kifogásol műszaki okmányokat továbbí törvényszéki eljárásra bemutatatta. Minél fogva ezen szóban levő építkezésre vonatkozó terveket az 1885. évi vizjogi törvény XXIII. t. c. 74. §-ának rendelkezéséhez képest 1888. évi január hó 25-től számítandó 30 egymásután következő napon, vagyis a 8 napi hirdetés közzététele után 1888. évi február hó 23-ik napjáig bezárólag azon hozzáadás-sal teszem ki közszemléré, hogy mindkét töltéstestnek a a kiépítésére vonatkozó összes műszaki okmányok, Hauke Imre vármegyei aljegyző urnál, a délelőtti és délutáni hivatalos órak alatt betekinhetők, és hogy az azokra vonatkozó nyilatkozatok (észrevétel és felszólalás) az érdekeltek által Bács-Bodrogh vármegye alispáni hivatalnál — a fenti határidő alatt — nyújtandók be. Zomborban, 1888. évi január hó 9-én. Schmausz Endre, alispán.

Körrelelet. A cs. és kir. 4. hadtest parancsnokság értesítése szerint megtörtént, hogy képviselő választás alkalmából egyidejűleg, a hadtest parancsnokság és egy honvédszázolaj parancsnokság is megkeresett katonai, illetve honvéd-segédlet kirendelésére. Minthogy az ily eljárás által felesleges és indokolatlan költségek merülhetnek fel, felhívom a törvényhatóságot, miszerint a katonai segédlet igénybevételénél, az e részben fennálló szabályrendelet határozományait megfelelőleg alkalmazni hivatalos kötelességének tartsa. Budapesten, 1887. december hó 30-án. A miniszter helyett: Beniczky s. k. államtitkár.

Melléklet a „Bácska“ 5-ik számához.

Meghívó. A zombori „Polgári Kaszinó-egylet“ folyó 1888-ik évi január hó 22-én — vasárnap — délelőtti fél 10 órakor az egylet helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai hazafias tüdővel meghívotnak. Targysorozat: 1. Elnöki jelentés az egylet előző évi állapotáról. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az előző évi számadások felülvizsgálásának eredményéről. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. Az előző évi választmány, tisztviselők és számvizsgáló bizottság lemondása és felmentése. 5. Új tisztviselők, választmányi tagok és a folyó évi számadásoknak az év végén leendő felülvizsgálására számvizsgáló bizottság választása. Zombor, 1888. évi január 13-án. Schmausz Endre, elnök. Lovász Márton, jegyző. Tisztelettel figyelemztetnek mindazon tag urak, kik a közgyűlésen jogjaikat gyakorolni óhajtják, hogy az alapszabályok 36. §-ból kifolyólag kötelezettségeiknek eleget tenni szíveskedjenek.

Vasúti menetrend 1887. évi október hó 1-től.

Szegedtől Székeséig.		személy.	személy.	vegyes v.	
Szeged	indul	8.00	11.44	8.56	
Horgos	érkezik	8.40	12.25	9.36	
Pálos	érkezik	9.15	1.00	10.15	
Pálos	indul	9.16	1.02	10.17	
Szabadka	érkezik	9.34	1.20	10.36	
Szabadkától Székeséig.		személy.	vegyes v.	vegyes v.	
Szabadka	indul	2.10	5.25	6.40	
Tarankút	érkezik	2.35	6.05	7.20	
Bajmók	érkezik	2.55	6.33	7.49	
Militics	érkezik	3.25	7.24	8.42	
Zombor	érkezik	3.47	8.05	9.27	
Szt.-Iván	érkezik	4.08	8.40	10.02	
Szánta	érkezik	4.22	9.02	10.24	
Gombos	érkezik	4.34	9.21	10.43	
Erdőd	indul	5.25	10.40	11.43	
Dálya	érkezik	5.30	11.29	12.28	
Dráva-Szarvas	érkezik	5.56	11.56	13.51	
Eszékre	érkezik	6.18	12.33	14.21	
Eszéktől Szegedig.		személy.	vegyes v.	vegyes v.	
Eszék	indul	8.20	3.30	11.20	
Dráva-Szarvas	érkezik	8.54	4.13	11.49	
Dálya	érkezik	9.15	5.04	12.38	
Erdőd	érkezik	9.31	5.24	13.58	
Gombosról	indul	10.21	6.24	15.08	
Szánta	érkezik	10.36	6.46	15.29	
Szt.-Iván	érkezik	10.51	7.09	15.51	
Zombor	érkezik	11.19	8.10	16.53	
Militics	érkezik	11.35	8.38	17.21	
Bajmók	érkezik	12.12	9.37	18.16	
Tarankút	érkezik	12.30	10.02	18.40	
Szabadka	érkezik	12.55	10.42	19.19	
Szabadkától Szegedig.		személy.	vegyes v.	vegyes v.	
Szabadka	indul	5.35	2.35	6.30	
Pálos	érkezik	5.54	2.53	6.48	
Pálos	indul	5.56	2.55	6.49	
Horgos	érkezik	6.35	3.34	7.27	
Szeged	érkezik	7.16	4.13	8.06	
Zombortól Budapestig.		gyorsvonal.	személy.	vegyes v.	
Zombor	indul	6.53	11.19	8.10	
Szabadka	érkezik	9.19	12.55	10.42	
Szabadka	indul	9.53	2.25	11.22	
Kelebia	érkezik	10.19	2.42	11.46	
Kis-Szállás	érkezik	10.19	3.00	12.14	
Kis-Körös	érkezik	11.10	4.07	1.54	
Kis-Körös	indul	11.17	4.14	2.09	
Budapest	érkezik	1.42	7.30	6.50	
Budapesttől Zomborig.		személy.	gyorsvonal.	vegyes v.	
Budapest	indul	8.00	2.28	9.15	
Kis-Körös	érkezik	11.16	4.45	2.08	
Kis-Körös	indul	11.23	4.52	2.23	
Kis-Szállás	érkezik	12.31	5.42	4.09	
Kelebia	érkezik	12.48	5.57	4.37	
Szabadka	érkezik	1.03	6.06	5.00	
Szabadka	indul	2.10	6.40	5.25	
Zombor	érkezik	3.47	9.27	8.05	
Szabadkától Belgrádig.		expressz.	személy.	gyorsvonal.	vegyes v.
Szabadka	indul	8.59	1.46	6.18	6.15
Csantavér	érkezik	9.05	2.29	6.42	6.42
Topolya	érkezik	9.05	3.05	6.52	7.07
Hegyes-Feketehegy	érkezik	9.05	3.42	7.11	7.31
Verbász-Kula	érkezik	9.05	4.11	7.25	7.54
O-Kér	érkezik	9.05	4.39	7.41	8.16
Kiszás	érkezik	9.05	5.06	8.08	8.34
Ujvidék	érkezik	10.51	5.55	8.18	9.06
Zimony	érkezik	12.19	9.04	9.53	11.18
Belgrád	érkezik	12.32	10.10	10.10	11.35
Belgrádtól Szabadkájig.		expressz.	gyorsvonal.	vegyes v.	személy.
Belgrád	indul	2.34	5.35	6.16	5.16
Zimony	indul	2.48	6.03	6.30	5.48
Ujvidék	érkezik	4.23	7.44	9.54	8.12
Kiszás	érkezik	5.06	8.30	10.30	8.35
O-Kér	érkezik	5.15	10.57	11.30	8.54
Verbász-Kula	érkezik	5.31	11.30	12.05	9.18
Hegyes-Feketehegy	érkezik	5.45	11.55	12.36	9.37
Topolya	érkezik	6.04	12.36	13.05	10.05
Csantavér	érkezik	6.08	9.21	1.01	10.26
Szabadka	érkezik	6.08	9.41	1.45	10.52
Szabadkától Bajáig.		vegyes v.	személy.		
Szabadka (vendéglő)	indul	5.45	2.45		
Csikéria	érkezik	6.32	3.20		
Bács-Almás	érkezik	7.18	3.52		
Bikity-Borsód	érkezik	8.02	4.26		
Baja	érkezik	8.52	5.02		
Bajától Szabadkájig.		személy.	vegyes v.		
Baja	indul	10.26	6.50		
Bikity-Borsód	érkezik	11.05	7.51		
Bács-Almás	érkezik	11.45	8.47		
Csikéria	érkezik	12.10	9.21		
Szabadka (vendéglő)	érkezik	12.40	10.00		
Kis-Köröstől Kalocsáig.		vegyes v.	személy.		
Kis-Körös (vendéglő)	indul	11.37	5.05		
Keel	érkezik	12.12	5.33		
Öreg-Csertő	érkezik	12.44	6.00		
Kalocsa	érkezik	1.11	6.23		
Kalocsától Kis-Körösig.		személy.	vegyes v.		
Kalocsa	indul	9.25	2.14		
Öreg-Csertő	érkezik	9.49	2.43		
Keel	érkezik	10.23	3.25		
Kis-Körös	érk.	10.46	3.52		

Szerevétel. A kövén nyomott számok az esti 6 óráról reggel 6 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.
A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.
Újévi köszöntők megváltása címén a városi kórház javára 149 ft 25 kr folyt be. Idevágólag veszünk az alábbi felszólalást: Tekintetes szerkesztő ur! En is adtam 40 krt újévi köszöntés váltása címén a kórházra s neven nincs az adakozóké között. Talán mások is így jártak? Kérem tehát, sajtóbeli vagy más-mű hiba-e ez?
Zs.

A zombori magyar olvasókör f. hó 15-én d. e. 11 órakor tartotta Gottlieb Márton korelnöksége alatt tisztújító közgyűlést. Megválasztottak: elnöknek Sándor Béla, igazgatónak Tárcazy Mór, jegyzőnek Vározy Tivadar, pénztárnoknak Tápay István, ügyésznek Kozina László. Választmányi tagok: Fejér Gyula, Szemző Gyula, Gottlieb Márton, dr. Spitzer Mór, Koczkar Zsigmond, Széchenyi József, dr. Csibás Benő és dr. Sztójkovits Péter.

Kütha esett Jankovácon egy 11 éves kis árva leánya a napokban, épen mikor ama barátságosan hideg idők jártak. Egy nemes keblű emberbarátnak azonban sikerült élve kihuznia a küthből.

Eljegyzés. Vörös Lajos, jankováci tanító, eljegyezte Szilágyi Mária tanítónő kisasszonyt.

A Zenta vidéki takarékpénztár tavali mérlege 289916 ft 34 kr vagyon, 18101 ft 59 kr nyereséget mutat. Alapítókéje 60000 ft s 1200 db 50 frtos részvényére 4—4 ft osztalékot ad. Jótékonycélra 55 ft 50 kr osztott ki.

A négyzet bálja szombaton este oly sikerrel tartott meg, amintre fogyatékos hirnevű báljaink krónikájában alig van példa. A „Vadászkürt“ minden zuga megtelt díszes és jókedvű közönséggel; hozzá még az egyszer sok fiatal ember is volt s mindannyi táncoló kedvében, úgy hogy — amire nem emlékszünk — voltak, akik négyes táncosnót nem kaptak. A bál sikerét számokkal is illusztrálhatni, amennyiben 343 ft 40 kr a jövedelem. Mihelies vendéglőnek konyhája, pincéje, szolgálata és fűtése egyiránt kifogástalan volt. A jelenlétnek nagy száma miatt nyíltan alig lehetséges teljes névsort adni; azonban álljon itt az egyik négyes alatt összeállított hölgykoszorú, amit egyik rendező ur szíves volt beküldeni: Urhölgyek: Bittermann Nándorné, Bittermann Sándorné, dr. Bruck Arminné, Csibás Benőné, Diószeghyné, Esztergarnyné, Husveth Károlyné, Kalapszáné, Karvázyné, Késmárkyné, dr. Molnár Gyuláné, Schmausz Endréné, Schlagetter Gyuláné, Stvrteckyné, Szedélyiné (Szöntárol), Szemző Gyuláné, Trischler Ferencné, Tunner Nándorné, gr. Vasquezné. Kisasszonyok: Babics Adél, Bittermann Hermin, Ferrits Kelemenke, Gromilovits Mariska, Harlikovits Róza (Szivacsról), Kalapsza Bella, Késmárky Ilonka, Longauer Gizella, Mihályi nővérek, Radimeczky Viola (Topolyáról), Rigyicsky nővérek, Schaffner Angéla, Szedélyi Berta (Szöntárol), Stern Zsella (Pécsről), Schumacher Paula (Hódáságról), Tessényi nővérek, Turkovits Vilma (Futtakról), Veszelyovszky Ida, Weidinger Sarolta, Wolf Ida, Zsuffa Mariska (Kuláról).

Irodalom.

A „Gyakorlati Mezőgazda“ című általános elterjedt és közkedvelt gazdasági hetilap, mely ez ideig Magyar-Ováron Sporzon Pál akadémiai tanár szerkesztésében jelent meg, ezúttal Kovácsy Béla tanár szerkesztésében fog megjelenni Kassán, hova is úgy az előfizetési pénzek, mint másnemű megkeresések intézendők. — Ezen gyakorlati irányú változatos és gazdag tartalmu másfél iven megjelenő hetilap, melynek évi előfizetési ára csak hat forint, t. olvasóink becses figyelmébe ajánljuk. — Tartalma: Az országos tenyészkertlevek kérdése a tejgazdaság szempontjából. — A dolányról. — Levelek a gazdasági állattenyésztésről. — A jég kezeléséről. — Az állatok rossz szokásai, ábrával. — Javított szerkezetű borszívó, ábrával. — Valami a trágyadomb kezeléséről. — Szellőztető ablak istállók számára, ábrával. — Valami a sertésekről. — Hogyan estessük állatainkkal a darát. — Tárcsa: December a pusztán. — Vegysek. — Piaci tudósítások. — Megkeresésre a lap kiadóhivatala (Kassa Kovács-utca 58. sz.) szívesen és díjtalanul küld mutatványszámokat.

„Első Álmaim.“

(Beszélyek, novellák, humoreszkek.) Írta: Molnár Gyula.

A szerzőnek rövid idő óta már 3-ik megjelenő műve. Ezúttal jobbra a hírlapok hasábjain napvilágot látott tárcacikkeiket gyűjté egybe, s becsaját közzé. Ezzel talán már röviden jellemeztük is szerzőnek e művét, melyhez nem szabad holmi magas igényeket fűzni, s az ily módon megjelent tárcacikkekben valami irodalmi becsű dolgozatokat keresni. Ama sok jogos panaszra alkalmat szolgáltató ok, mellyel manapság a hírlap-irodalmat illetik, — mely panasz szerint ez a hivatott írók tehetségének erejét is szétforgácsolja s nem engedti eszméjüket egy átgondolt, kerekded s az irodalmi kívánalmaknak megfelelő alakba önteni, — ez Molnár Gyulánál is mutatkozik... Ha meg is ragadja lelkeit valami értékes gondolat, ha új, tartalmas eszmét vesz fel beszélye tárgyául, — a hónap, vagy hónapután megjelenő s tárcacikkeket után áhított moloch: a sajtó nem engedti azt kerekdeden kidolgozni, nem enged neki időt eszméjét kellő ruhába öltöztetni, rajta simítani, hanem azonnal kívánja, s a szerző azt úgy oda dobja, mint azt az „okvetlen szükség“ nyomása alatt lázasan megteremté...
Az egész gyűjteményben talán legtöbb figyelmet fordított szerző a kötet elején megjelenő pár beszélyére. De ezek nagyobb részén meglátszik, hogy igazán a szerző „Első Álmaim“ közé tartoznak! A serdülő szép és nemesért rajongó lélek termékei ezek, melyekben az ifjú hűv és lelkesedés diktálta gondolatok mellett szóvirágokra s hihetetlen fordulatokra is találunk. Itt-ott erős vonásokkal rajzolja az élet sötét háttérét, az „Eszti“ „Kikből lesznek a virágáros leányok?“ című beszélyen látszik, hogy gondolkozó föterméke, ki érzékkel bír a nagyvárosi élet „erény“ pusztító társadalmi betegségeinek felfogására s tehetséggel annak ostromozására. „A szultán haragja“ című történeti beszély pedig szép nyelvezete s a főhősnek: Musztafanak ügyes jellemzése által vonja magára figyelmünket, a ki igazán érdekes helyzeteken ragadtatik keresztül a valóság, illetve a tragikus kifejtet felé.

A kötet második részét a novellák képezik, ezek minthogy szűkebb körű eseményen, könnyű és ügyes nyelvezeten kívül alig tartanak mátra igényt, — a mű sikerültebb darabjai közé számíthatók. A „Még-szoktatva“ című novellát ügyesen van kidolgozva, főszemélyének: Elizek, egy ábrándos leánykának jelleme egész az életből van elvesve.

A Humoreszkek a kötet leggyengébb darabjai közé tartoznak. Itt az író elfeledé, hogy nem önmagának, vagy egész szűkkörű ismerőseinek — hanem a nagyközönségnek ír, mely közönség talán nem is (?) ismeri Piripócsy lakását, foglalkozását, Falcioni vagy más szomszédját, mire pedig „ismertetés“ nélkül többször hivatkozik. Pedig a szerzőnek van érzéke a humor iránt, ő is tud a közélet kevés figyelemre méltított esélyeiből általános érdekű történeteket alkotni, minek igen szép példája az idylli hangulatu humoreszk: „A papa törvényték.“

A rajzok közül — melyek azonban inkább sorlatok bár mely irodalmi műfajok, mintsem a tulajdonképeni rajzok „közé“, — igazi értékkel emelkedik ki a „Paranesis“ című, a szerző hűgához intézet „Es moll sonata.“ A szerzőnek már évek előtt amaranth írói név alatt megjelent költemény füzetében is ott találkoztunk legtöbbször az igazán szívből folyó, bennső s keresetlen hanggal, hol sorait ezen egyetlen hűgához intzi. Itt „Paranesis“ címen mondja el néki — mint a mézes hekek örömeit élvező menyecskének: nagyon is a nőten ember gondolkozására valló tanácsait, mint a szerző írja: „Elmondom neked mi a bologság!“ „Elmondom neked mi a nő hivatása!“ „Elmondom neked mit tesz az, hitvesnek lenni.“

Ez sok fiatal asszonykának, férjhez menendő leányoknak lesz kedvenc olvasmánya, — de szívből intjük őket a tanácsokat pontról-pontra követni, mert ekkor nem egy szeretetreméltó nő, hanem egy még a szerelemben számító, hideg s rokonszenven nélküli asszony válna belőlük!

„Egyetemem életem és korom“ című rajzában, jó ízű humorral, de tul fekete színben festi az „egyetemi pógár“ vizsgálat előtti s alatti szenvedéseit; de ez is csak a Bukovai Abszi lovagjai előtt bírhat érdeklél, mely aligha fogja ezen életet nem ismerők figyelmét lebilincselni. Mig a kötet befejezését képező „Nöktől“ című eszmefuttatásain meglátszik, hogy ez egy megfigyelő tehetséggel rendelkező lélek terméke, melyben a nőkről általános érdekű s újsg ingerével is bíró eszméket mond, s arra a következtetésre jut, hogy a nők hibái — a mieink: a férfiaké!

Szóval ki nem keres az „Első Álmaim“ című beszély gyűjteményben valami magasabb irodalmi értékkel bíró dolgozatokat, hanem véle szemben csak oly igényekkel lép fel, minő igényeket, az unalom, szellemi papir zsebkendőihez, a lapok hasábjain megjelenő szokott, hevenyében készült tárcacikkekhez szokás fűzni: az Molnár Gyula e művében is talál élvezetet, s a téli esték unalmának elűzésére elegendő szórakozást! A mű a szerző sajátja. Ára: 1 ft. Megrendelhető egy a „Zombor és Vidéke“ szerkesztőségénél, mint bármely helybeli, s a nagy-kanisai Fischl Fülöp-féle könyvkereskedésben.

H. M.

A mezőgazdák figyelmébe.

Az adai földműves iskolának derék igazgatója, Szobonya Bertalan ur, az ottani gazdákörben vasárnaponként megbeszélésekkel kapcsolatos népszerű felolvasásokat kezdett meg.

Hogy ezen közhasznú tudnivalók minél szélesebb körben elterjedjenek, szíves volt barátunk felolvasásainak lapunkban való közlését megígérni. Az első im itt következik:

Tisztelt gazdaközönség!
Szíves szeretettel üdvözlöm önöket s őszinte örömmel adok kifejezést azért, hogy ily tömegesen megjelenni voltak szívesek.

E tömeges megjelenésből következtetve jól esik kijelentem azt, hogy a t. gazdaközönség saját jól fel-fogott érdekét nem tévesztette el szemé elől akkor, midőn összesereglett ide, hogy tanácskozzon, megfontolás és megvitatás tárgyává tegyék azt, hogy mi módon és mely eszközökkel lehetne segíteni nehéz helyzetünkön, hogy jövedelmesebb és inkább jutalmazó gazdálkodást folytathassunk.

Gondolkodjunk és tegyünk, ez a kezdet és eredmény. Ez a forrás, melytől javunk fakad, ez az üdítő jó eső, mely megöntözi gazdaságunkat, hogy az virágzó és jövedelmező legyen.

Látjuk, hogy a kereskedő mennyire számít, mennyire spekulál s az eredmény mi? az, hogy boldogul, vagyonosodik. Látjuk azt is, hogy az ipáros, a kereskedő összeáll, társaságot alkot, tanul, próbál és tapasztal, s az eredmény ismételtlen kérdem mi? az, hogy boldogul, vagyonosodik. Mig az, ki nem törődik a mások, a nálánál okosabb emberek tapasztalataival; nem iparkodik megismerni mesterségének legapróbb részleteit is: az elmarad, az életrevalóbbak által eltaposztatik és elenyészik, mint a porszem, melyet a vihar elseper.

A nehéz viszonyok, a nyomasztó körülmények oly keményen ostromolnak bennünket, hogy bizony van is okunk és alkalmunk a gondolkodásra. A terhek naponta nagyobbak lesznek, a köteleességek száma mindég szaporodik, s ha ezeknek eleget nem teszünk: eltemetnek bennünket.

A művelődés terjed: az ipáros ha kiismeri mesterségének csinját-binját; ha szorgalommal, értelemmel dolgozik: akkor gyarapodását szemmel látjuk és kézzel megfoghatjuk; a kereskedő s ha szorgalmas és kiismeri magát üzletében szintén emelkedik, vagyonosodik.

Hát a gazda, kérdezhetné tőlem valaki, miért nem haladhat a vagyonosodás felé, miért van az, hogy épen a gazda — egy-két kivétellel — folyton hátul marad s miért érz legjobban az idők sanyaruságát, csapását, éppen ő legjobban?

Bizony erre igen egyszerű a felelet édes gazdátársaim!

A gazda a természettel, földdel, növényekkel, állatokkal foglalkozik, a földnek, növényeknek, állatoknak élete, természete előtte ismeretlen, ismeretlen az a roppant könyv, mely megtanítaná arra, hogy mi az a szántóföld, milyen alkatrészekből áll az, mi a növény, hogyan táplálkozik, hogyan fejlődik, hogyan mozdítható elő annak élete s hogyan kell cselekednünk, hogy az a növény bővebben teremjen s azért földünk termőerőben ne pusztuljon, hanem gyarapodjék!

Azt mondjuk, hogy a jó pap is holtig tanul, pedig annak működési köre nem oly véghetetlenül nagy,

És te cigány, ha szereted életed,
Ne szomorú, vidám legyen éneked;
Ne gondolja az a hűtlen kis leány,
Hogy a szívem ő miatta szomorkodik így talán.
Klein Béla.

A közönség köréből.

Zenta, 1888. január 14.

T. Szerkesztő ur!

A „Zentai hitelszövetkezet” viselt dolgairól érdekes leleplezéseket közöl Belyánszky György, melyre nézve, bár a megjelenésnek ma már 10-dik napját éljük, válasz avagy cáfolat nem érkezett.

Súlyos vádakat hangoztat a szerző, a melyek eléggé compromittálják a vezető férfiakat, de különösen a felügyelő bizottságot, mely az intézet fennállása óta eszponán egyszer tartott ülést. Ehhez nem kell commentár.

Az intézet élén álló tekintélyes férfit azzal kényesítették az elnöki tisztég elvállalására, hogy kijelentették neki, hogy ha el nem fogadja az elnöki tisztelet — antiszemita érzésének tekintik. A politikai fogás győzött, s a tekintélyes név aegise alatt a tisztességes polgárok megtakargatott fillérei — illetéktelen módon illetéktelen egyének által elkezeltek.

Hogy baj van az intézetnél, az tagadhatatlan s hogy a bizalommal visszaelés történt, az is bizonyos, a mennyiben igen nagy azon összeg a melyet olyan emberek bírnak kölesünnél — kik csak személyes hitelt is alig képesek nyújtani.

Mellékelem a két nyilatkozatot, s kérem szíveskedjék azokat közölni, hogy ismerjék meg a részvényesek azt, hogy mily kezekben van lerakva megtakargatott 1—2 fillérjük, de kérem közölni azért is, mert követheti a részvényes közönség, hogy az illetők számoljanak be sáfárkodásaikról s vagy vallják be öszintén hibáikat vagy tisztazzák magukat azok alól. Mindkettő kötelességük.

Hadd tudjuk meg, hogy mi igaz a dologban és mi nem.

Amint azonban a közönség köréből már is ki lehet venni, hogy aggodik; mert igaz az a közmondás, hogy „nem zörög a haraszt, ha nem mozgatja a szél.”

Üsodálkozunk-e, ha az intelligens, ha a kaputos osztály iránt csökken a bizalom mindentel? Valóban nem lehet, mert a köznép bennük méltán az ő megrontójukat véli felfedezni.

Egy részvényes.

(E kérdés elvi oldalaira visszatérünk. Szerk.)

Neptár. Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
17 Kedd	Remete Antal	Remete Antal	5 Teopemptus
18 Szer.	Piroska sz. vt.	Piroska	6 Epiphania
19 Csüt.	Kanut, Máriaus, Sára		7 Sz Ivan
20 Pént.	Fáb. és Seb. v.	Fáb. és Seb. v.	8 Dom. György

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

48. szám.
Kig. 1888.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zsabyljai járás Gyurgyevó községében 400 frtnyi évi készpénzfizetéssel rendszeresített községjelgyzői állásra ezennel pályázat nyitnak.

Felhívának mindazok, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy a jegyzői szigoriat letételéről szóló s a magyar és szerb nyelvbeni képesítését igazoló okmánnyal felszerelt folyamódványukat **f. évi február hó 15-ig** bezárólag alulírott főszolgabíróhoz s annyal inkább benyújtani el ne mulasszák, minthogy a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Zsablyán, 1888. évi január hó 6-án.

Rajos,
főszolgabíró.

3—1
90. sz.
1888.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírt m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közlőre tétetik, hogy a palánkai kincstári uradalomhoz tartozó s Plávna község határában fekvő 3624¹¹³⁰ holdas rétöldnek 1888. évi ápril 1-től 1889. évi március 31-ig terjedő időre **1010 frt kikiáltási ár mellett** leendő bérbeadása iránt a **palánkai m. kir. kincst. urad. ispánságnál folyó évi február hó 7-én d. e. 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz letendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlathoz is 10% bánatpénz melléklendő. Ily zárt ajánlatok f. évi január hó 31-ig ezen kir. jószágigazgatóságához is benyújthatók. Vagyontalan egyének vagy a multra nézve hátralekös régi bérlők, továbbá esöl, gyámság vagy gondnokság alatt álló egyének, az árverésben részt nem vehetnek. A részletes feltételek a palánkai ispánságnál betekinthetők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Szegeden, 1888. évi január hó 12-én. **M. kir. államjószágigazgatóság.** Utányomat nem díjaztatik.

2—1 3—1

PETROVOSZELLÓI HITELEGYLET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A petrovoszellói hitelegylet részvénytársaság részvényesei
csütörtökön, folyó évi január hó 19-én, délelőtt 9 órakor
az intézet helyiségében tartandó

I. rendes évi közgyűlésre

teljes tisztelettel meghívának.

Tárgyak:

1. Igazgatósági jelentés az 1887. évi üzletéről és a mérleg előterjesztése.
2. Felügyelő bizottság jelentése, a tiszta nyereség felosztása, a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok módosítása.
4. Igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok választása.
5. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
6. Indítványok. (Alapszabály 23. §-a.)

Hogy valaki szavazatát gyakorolhassa, tartozik a közgyűlést megelőző napon részvényeit és netáni meghatalmazását az intézet igazgatóságánál letéteményezni. (Alapszabály 21. §-a.)

Vagyon		Zármérleg.		Teher.			
T. Sz.	Számlák	Összeg	T. Sz.	Számlák	Összeg		
		frt	kr		frt	kr	
1	Váltók	95949	—	1	Részvénytőke	20000	—
2	Betáblázott kötvények	839	—	2	Átmeneti kamatok	500	—
3	Szerelvények	310	66	3	Visszszámított váltók	10055	63
4	Pénztár	3557	79	4	Betét	65968	62
				5	Nyereség	4132	20
				A tiszta haszon felosztása:			
				1.	Tartaléktőke a) átíratások		
					(alapszabály 10. §-a)	54.—	
					b) szabályszerű 10% dotációja	407.82	
					c) rendkívüli dotációja	638.56	
				2.	Tiszti javadalmazás	124.—	
				3.	Osztalék 500 drb részvény után á 5 frtjával	2500.—	
				4.	Igazgatóság és felügyelő bizottság jutaléka	407.82	
					Összesen:	4132.20	
					A tartalékalap első évben	1100.38	
							100656 45

Kelt Petrovoszellón, 1887. évi december 31-én.

Dr. Deuts Adolf s. k.,
igazgató.

Molnár Imre s. k.,
könyvelő.

Palczer Ede s. k.,
pénztárnok.

Ezen zármérleg a ker. törvény 195. §-ához képest alulírottak által megvizsgáltván, az intézeti számadásokkal és kezelési könyvekkel összegegyeztetvén, mindenben helyesnek találtatott. — Petrovoszelló, 1888. január hó 1-én.

Popovits Jenő,
felügy. bizottsági elnök.

Fischer Bernát Izsák,
felügy. bizottsági tag.

Zagoricza Lázár,
felügy. bizottsági tag.

Fischer Bernát Mózes,
felügy. bizottsági tag.

262. szám.
1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. e. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 7584 számú végzése által Müller József parabutyi lakos özv. Müller Anna és társa parabutyi lakosok ellen, 1000 frt s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 697 frt 50 krra becsült 3 drb ló, 3 db. tehén, 4 drb hizott disznó, 2 disznó, 6 akó bor, szobai butor és egyéb gazdasági eszközökből álló ingóságok 1000 frt ennek 1887. évi november hó 3-ik napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 65 frt 23 kr. perkoltság, végrehajtás kereseti — és foganatosítási, továbbá árverés hirdetési költség erejéig, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4318/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Parabut községében leendő eszközzésére 1888. évi január hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. e. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. e. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Kelt Hodsághon, 1888. évi január hó 4 ik napján.
Ruszován Péter,
kir. bir. végrehajtó.

Földhaszonbérlet.

Alulírt haszonbérbe adja a sztanisics-ns.-militicsi határban fekvő, 300 kat. holdból álló első osztályú szántóföldjét, a hozzátartozó elégséges gazdasági épületekkel, 1/4 telek ugartatása mellett. Az 1888. év folyamán természetű takarmányok a jövő évi bérlőnek átadandók lesznek.

Közelebbi értesítést ad

Lalossevits Jakab
földbirtokos Zomborban.

Alkalmi vétel.

Különféle fegyverek, butorok, értékes könyvek és műtárgyak stb. február 5-én, vasárnap, délelőtt 9 órakor önkéntes árverés útján készfizetés mellett el fognak adatni. E tárgyak addig is megtekinthetők, esetleg meg is vehetők az apatini utcai, Schiller-féle házban (Szelenese 578. h. sz.).

234. szám.
1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. e. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kulai kir. járásbíróság 1686. polg. 1886. számú végzése által a tozsaai takarékpénztár végrehajtó javára Czernyanszki Arkádia és társai ellen 100 frt s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 522 frtra becsült 6 drb ló, 2 koesi, 30 mm. kukorica, 15 mm zab és 2 drb hizó disznóból álló ingóságok, 100 frt ennek 1885. évi május hó 20. napjától járó 8% kamatai, eddig összesen 61 frt 21 kr. per., végrehajtás kereseti- és foganatosítási, továbbá árverési hirdetési költség erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4320/1887. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pivnica községében leendő eszközzésére 1888. évi január hó 28-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. e. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. e. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hodsághon, 1887. évi december hó 31-én.

Ruszován Péter,
kir. bir. végrehajtó.

Meghívó.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság
1888. évi február hó 19-én délután 2 órakor
az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
- II. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg beterjesztése s ennek jóváhagyása, ugy az igazgatóság és felügyelő-bizottság fölmentése és a nyeresemény fölosztásának elhatározása.
- III. Az igazgatók, ügyész és egy cégjegyző újonnan választása, ugy a választmány 1/3-ának, vagyis 5 tagnak, nevezetesen a kilépett: Horvát András, Kecskés István, Holländer Jakab, Csernók József és Zambó Sándor helyett és a felügyelő-bizottság 3 tagjának kilépése folytán megüritült állások titkos szavazás útján leendő betöltése.
- IV. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés.

54. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s meghatalmazásait az intézeti igazgatóságnál letenni, a mikor erről elismervényt kap, melyben egyszersmind szavazatának száma is kiteendő.

A letett részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket — a letett részvényeket — valamint a meghatalmazásokat is a felügyelő-bizottság átvizsgálni tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni.

VAGYON. Mérleg számla 1887. december 31-én. TEHER.

60 Pénztár készlet	840 17	2 Részvény alaptőke	40000 —
62 Idegen váltó	83300 —	5 Tartalék alaptőke	1454 67
63 Kötelezvény	42341 —	59 Takarékbetét és tőkésített kamat	45099 22
70 Jelzálog kölcsön	13192 —	69 Osztrák-magyar bank szegedi fiókintézet	17545 —
57 2-ik önszegélyző előleg 142 "	9217 —	55 Pesti magyar kereskedelmi bank	13755 46
6 Ingóságok, butor	200 —	61 2-ik önszegélyző betéti osztály	24393 82
7 Felszerelés, könyvek és nyomtatványok	200 —	26 Adó tartalék	250 —
9 Alapítás	150 —	64 Kamat átmeneti 1888. évre	1250 —
44 Perköltség előleg	63 97	27 Osztalék, szelvény	4 40
66 Értékpapir, sorsjegyek	224 —	27 Nyeresemény	5975 57
	149728 14		149728 14

Jankovác, 1888. január 6-án.

Hutovits Adalbert s. k., Lövy Sándor s. k. Madzinyi János s. k. Dr. Holländer Adolf s. k. Brachfeld Zsigmond s. k.,
pénztáros. könyvvezető.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.

Jankovác, 1888. január 6-án.

Kubinszky Pál s. k.,
fel. biz. tag.

Stündl József s. k.,
fel. biz. tag.

Schöffner József s. k.,
fel. biz. tag.

6706. szám.

k. ig. 1887.

Pályázati felhívás.

Bács-Bodrogh megye alólírott főszolgabírája által ezennel pályázat nyitattik az alábbirt állásokra.

Ennek folytán felhivatnak mindazok, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy végzett iskoláik, eddigi szolgálataik, nyelvismerteik és erkölcsi bizonylataikat ide 1888. évi január hó 31-éig beterjesszék.

A betöltendő állások a következők:

Ó-Becsén egy **adópénztári ellenőri** állás, mellyel egyuttal a kataszteri nyilvántartói állás össze van kötve, évi fizetése 500 frt;

Szenttamáson egy **községi irnoki** állás, évi fizetés 400 frt;

Turián egy **bába** állás (a szerb nyelv ismerete feltétlenül kívántatik), évi fizetés 150 frt.
Ó-Becsén, 1887. évi december hó 30-án.

Gombos Béla,

3-3

főszolgabíró.

A Dévay-féle házban két butorozott utcai szoba, előszobával és egy jó karban levő jégverem, azonnal bérbe adandók. Bővebbet ugyanott. 3-2

Fa-eladás.

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a prigl.-szt.-iváni favágásomban naponta kemény-, épület-, cser- és tölgyhasáb, dorong, maradványfa és próstyák legoleosóbb árak mellett kaphatók.

Wamoscher Manó.

4-3

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR

MÉRLEG- és VAGYON-KIMUTATÁSA

1887. december 31-én (összehasonlítva az 1886. december 31-iki állással).

Vagyon	1886. december hó 31-én		1887. december hó 31-én		Teher	1886. december hó 31-én		1887. december hó 31-én	
	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr
Ingatlanokra betáblázott kölcsönök	1.585,185	—	1.790,876	43	Befizetett részvénytőke	100,000	—	100,000	—
Leszámitolt váltók	248,301	18	251,684	67	Tartalék- és nyugdíjalap	50,000	—	37,881	—
Jelzálogilag biztosított váltó-kölcsönök	252,205	—	233,009	—	Külön tartalékalap értékpapirokra	8,051	41	—	—
Hitelegyleti váltók	112,975	27	58,497	20	Betételek	2.286,852	58	2.616,255	09
Értékpapirokra adott előlegek	27,524	99	27,864	33	Betételek után járuló kamatok	48,289	63	54,493	74
Magyar járadék és vasúti kötvények	258,462	—	467,888	—	A betéti kamatok utáni kamatadó	4,828	97	5,449	38
Magy. járadék és vasúti kötv. kamatai	500	—	6,790	54	Hitelegyleti biztosítéki alap	8,708	—	7,403	33
Végrehajtási árverésen megvett bérház	43,199	58	43,994	60	" " " kamatai	431	—	197	77
Az intézeti ház értéke	50,020	39	50,091	91	Előre bevett kamatok	27,490	58	23,609	27
Hátralékos kamatok	16,618	20	23,272	39	Beszédett betáblázási illetékek	380	86	575	44
A felszerelési tárgyak értéke	4,733	45	4,730	33	Visszleszámitolt váltókért	71,120	—	110,590	—
O.-Magy. Bank szegedi Fiókintézeténél	—	—	855	25	Tiszta jövedelem	38,164	80	27,714	55
Visszleszám. váltókért előre fiz. kamatok	—	—	895	54					
Pénzkészlet	44,592	77	23,719	38					
	2.644,317	83	2.984,169	57		2.644,317	83	2.984,169	57

Kelt Zomborban, 1888. évi január hó 12-én.

Barthol József s. k.,
igazgató.

Csarsch Sándor s. k.,
könyvelő.

Zombor, 1888. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.